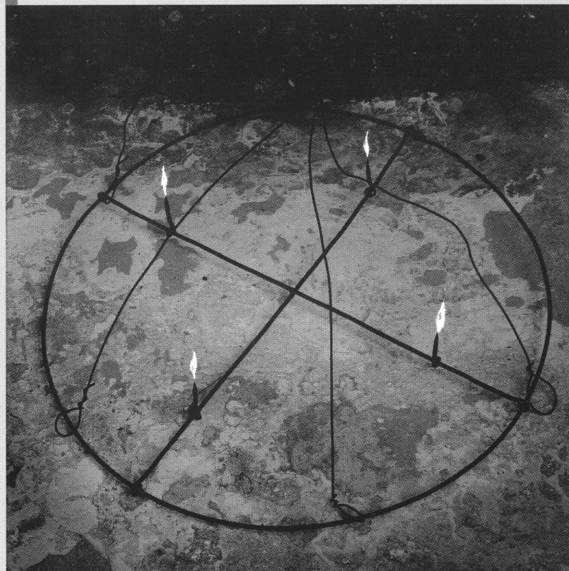

Spomin

Spomin

A N D R E J P E R K O

FOTOGRAFIJE

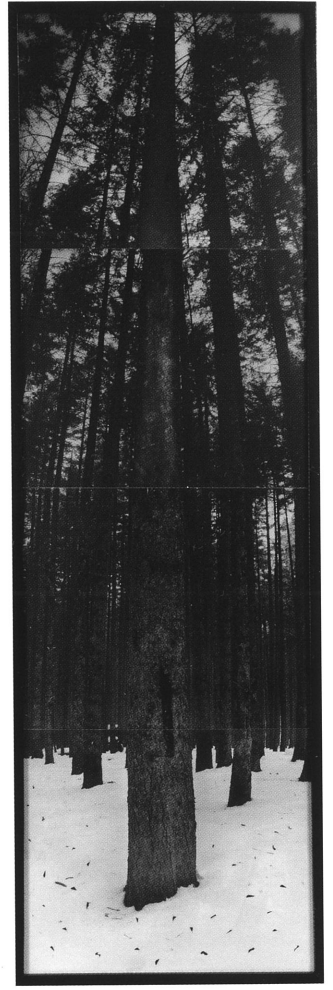
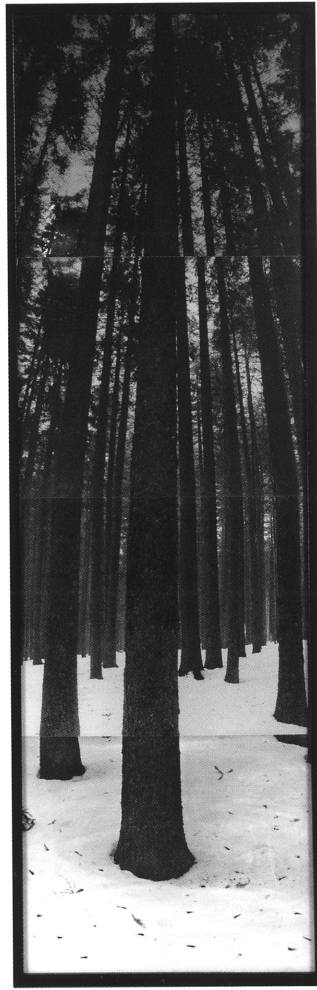
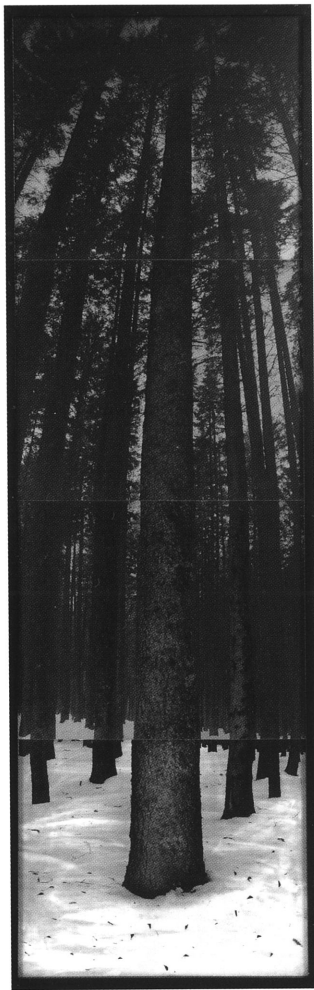
Tišina že od nekdanj veje iz njegovih fotografij. Na njih nikoli ni človeka. So "le" sence njegove odsotnosti in podobe, ujete v soju pritajene svetlobe, ki vznikajo pred nami kot neme sledi nekega življenja. Ob njih se zavemo minevanja, odhajanja. Vsakič znova jih doživljamo drugače, na poetičen, melanholičen, na trenutke tudi dramatičen, a nikoli mračen način.

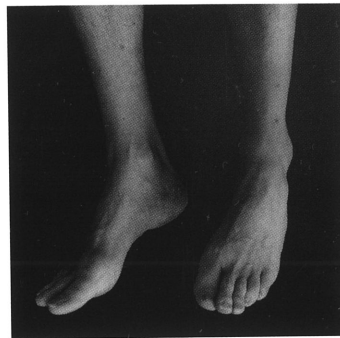
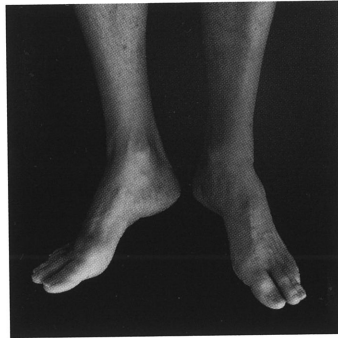
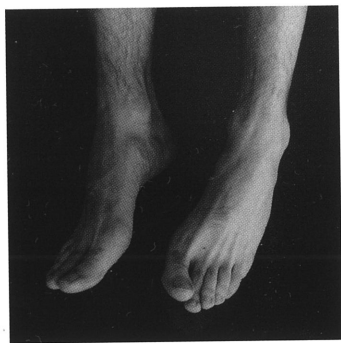
Andrej Perko ni le priznan slovenski fotograf, ampak tudi izjemen opazovalec in zapisovalec življenja. V svojih ganljivih svetlobnih zapisih se nerad zaustavlja na konkretnih zgodbah, neposrednih sporočilih, distancira se od pripovednosti. Gradi predvsem na vzbujanju različnih občutij, ki aludirajo na določene trenutke našega življenja, skupne nam vsem.

Perko je izšel iz tradicije slovenske fotografije sedemdesetih in osemdesetih let, iz smeri, ki je prekinila z zgovorno life-fotografijo in poudarila subjektivno noto. Njegova dela so vselej žarčila pritajeno ekspresijo in lirizem. Če se je prej s svojo kamero podajal v prostore zapuščenih bivališč, pa je tokrat pri njem prišlo do notranjega preobrata. Vse bolj so se mu namreč z leti intenzivno vračala že pozabljena občutja, povezana z nasiljem, s smrtjo. Razodevali so se spomini, ki pričajo, kako kruto se lahko včasih prekine sicer naravna cikličnost življenja. Kako prehitro in absurdno se lahko zaključi naša pot. Te misli so popeljale njegova kamera na druga prizorišča. Ni želel eksplicitno poudariti konkretnih lokacij, "svojim" drevesom in gozdovom je namreč namenoma vzel prostorski kontekst, da bi lahko spregovoril čimbolj univerzalno, vendar ne samo o sebi in ljudeh, povezanih z njim, ampak o nas vseh. Nam vsem. Drevesa so v Perkovih fotografijah kot živeči opomini, ki v svojem trdnem lubju skrivajo krute zgodbe iz časov, ko jim je bila odvzeta njihova arhetipska simbolika, vloga zavetja in hrbtenice in so postala prizorišča trpljenja in žalosti. Prizorišča zgodb, ki se v zgodovini vedno znova ponavljajo. A življenje je paradoks in prav ta drevesa so danes še vedno pokončna, v svoji sočni sredici kljub vsemu ponovno pretakajo vitalizem in s tem posebej tudi človekovo neizmerno voljo po preživetju.

Vsa ta občutja je Perko kar nekaj časa seštevval v sebi, njihovo artikulacijo pa je pomembno spodbudilo srečanje s prostorom baročne cerkvice Sv. Duha v Krškem. Tu so se dokončno soočile vse njegove misli, ki so ga begale, in tu je našel tisti prostor, kjer jih je končno lahko v tišini naselil. Vso simbolnost je dosegel prek mojstrskih vizualnih učinkov sekvenčnega fotografiranja in kasnejšega sestavljanja drevesnih vertikal, prek namernih slikovnih distorzij in upoštevanja arhitekturnih posebnosti cerkvenega prostora. Frizi jablan pod okni, poudarjene podobe pokončnih smrek, ki ob bokih stebrov razpirajo vrtoglav pogled proti stropu, dobijo kakor klicaji piko v "baročnih" medaljonih, kjer se vrtinčijo iluzije neba. Črno belim svetlobnim fotografskim učinkom doda postavitev s sekanjem horizontal in vertikal ton dramatičnosti, ki se kakor pritajen odmev razleze po apsidi in razgubi med podobami petih parov golih in negibnih človeških stopal. Dostojanstveno in tiho, brez travmatičnega krika. Ne presežejo spolzke meje narativnosti, ostajajo v polju simbolnega, kot edina referenca, na katero lahko opremo svoje asociacije, da se laže pomirimo s preteklostjo, se jo zavemo in pogledamo s široko odprtimi očmi v prihodnost, brez kazanja na kogarkoli. Perko je odlično vpel svojo fotografsko izpoved v arhitekturni in socialni kontekst cerkvenega prostora. S svojevrstno instalacijo je fotografijo približal značaju celostne umetnine, premaknil meje sobivanja različnih praks in tako dosegel presežek v svoji dosedanji ustvarjalnosti.

Barbara Sterle Vurnik

ANDREJ PERKO

Rojen 1946, maturiral na gimnaziji v Novem mestu, diplomiral na Fakulteti za strojništvo Univerze v Ljubljani, kasneje študiral na ljubljanski Pedagoški akademiji-likovna smer. Ukvarja se s črno-belo fotografijo in starimi foto-grafičnimi tehnikami. Je član Društva oblikovalcev Slovenije in Združenja umetnikov Škofja Loka. Živi in dela v Škofji Loki in Vipavskem Križu.

Naslov:

Vipavski Križ 42, 5270 Ajdovščina

GSM 041 / 617 959

e-pošta: andrejperko@siol.net

SAMOSTOJNE RAZSTAVE

Galerija Fara Škofja Loka, Okrogli stolp Loškega gradu, Fotogalerija Stolp, Maribor, KUD France Prešeren v Ljubljani, MC Brežice, Pilonova galerija Ajdovščina, Galerija Ivana Groharja, Škofja Loka, Galerija Jadran Radeče, Knjižnica Stari trg, Knjižnica OŠ Mengeš, Galerija Krško.....

SKUPINSKE RAZSTAVE, DELAVNICE IN KOLONIJE

Razstave v okviru Fotogrupe ŠOLT, razstave Združenja loških umetnikov, fotografske delavnice v Šmartnem v Goriških Brdih, na Ptuju, V Rogaški, Miheličeva galerija Ptuj, CD Ljubljana-Fotografija leta EMZIN 1999, 2001, 2002, 2005, Ex-tempore Piran 2000, 2001, "Vstop prost " Celje 2002, 2004, "Kreart" Loka pri Zidanem mostu 2002, 2003, 2004, Fotopub Novo mesto, galerija Graščine Duplje, Galerija Marin Umag, Kulturni dom Gorica (I), likovne kolonije Iveta Šubica, fotografska srečanja Sinji vrh 2001, 2004, galerija Doma krajanov Ajdovščina.....

V spomin na puntarski duh naših prednikov, ob 60. obletnici osvoboditve.

Izdal: Javni sklad RS za kulturne dejavnosti - Območna izpostava Krško, zanjo Tatjana Avsec

Tekst: Barbara Sterle Vurnik, oblikovanje: Barbara Demšar, fotografije Studio Grad, tisk: Pro grafika, naklada: 300 izvodov

Izdajo zloženke sta podprla: Občina Krško in P&G d.o.o., Škofja Loka
Krško, 2005

